

O JEDNOJ ZNAČAJNOJ GODIŠNJICI U RIBARSTVU NR CRNE GORE

ribnjaka, a višak
i opskrbljuje ribo-
va vrijeme ljeta.
to naći mogućnost,
bljena za centralu
e ribnjaka. To pi-
tručnjaci-graditelji
vode u ispusnom
da postave jednu
acivati vodu iz tog
odni kanal ribogo-

razloga, koji je bio
nju ribogojilišta u
t riblja hrana. Po-
šnje ulovi u Ska-
kljevu, šarana, je-
mnu ribu, oko 15
livlje ribe, koja ne
lsku hranu. Sva ta
i dovući do nepo-
ojilišta i u svježem
i ishranu pastrva i
o bezvredno meso
io pastrvsko. Troš-
a do ribogojilišta
ie riblje hrane biti
oga, u Rijeci Crno-
trija za preradbu
i konzervira ribu
kom jezeru. Sva-
m stvaraju se veće
daka, koji će od-
hranu pastrve bilo
i stanju, bilo da se
rašno čime se na-
kođer bavi.

inim uslovima: do-
vode odgovarajuće
m količinom prvo-
uspješan rad bu-
i Rijeci Crnojevića
guran, pa rukovo-
i zaduženi da po-
i i prvi objekt te
dalje rukovode sa
i uspjeh.

P. K.

Prije pedeset godina, durmitorska jezera dobila su svoje prve stanovnike. Ovaj datum značajan je višestruko. Najvažniji je zbog toga što je to bio prvi pokušaj poribljavanja. Sa druge strane ne smijemo zaboraviti da je ovaj divan planinski kraj, koji zaista obiluje prirodnim ljepotama, stekao još više simpatija zbog bogatstva Crnog Jezera pastrmkom.

Na koji način je sprovedena ova akcija, pričaju nam živi svjedoci ovog događaja.

Mještani sela Bukovice, dobili su naređenje od svoje kapetanije, da se iz istoimene rječice koja protiče kroz njihovo selo uhvati veća količina pastrmki i prebaci u durmitorska jezera.

Na kakvoj su mucu bili mještani ovog sela možemo i sami da podrazumijemo kada pomislimo da im je selo od mjesta poribljavanja bilo udaljeno nekih trideset kilometara. Postavljalo se u zadatak da se veliki uspon planinskog masiva Durmitora savlada. Prijeći ovu relaciju nije bio lak pokušaj, bez iskustva, bez sredstava za prebacivanje, bez dovoljno vode na putu za mijenjanje ribi, zadavalo je mnogo muke mještanima.

Prvi pokušaj nije uspio. Slijedio je drugi. Došao je i treći — i prepreke su savladane. Izvršeno je prvo poribljavanje. Riba je ostala živa. To je bio trijumf mještana sela Bukovice.

Prenos se vršio u petrolejskim kantama od 20 litara. Jednu kantu nosili su dvojica na štapu. Riba koja je uhvaćena pomoću primitivne vrše, trpana je u kantu i tako je transportovana. Prvi komadi su bili veći ali oni nijesu stigli do cilja. Pokušalo se sa manjim primjercima. Ni ovaj pokušaj nije uspio, i to zbog toga što je u kanti bilo više komada pa kiseonika malo, te su

ribe nastradale. Treći pokušaj bio je najbolje izveden. Ponovo su uhvatili sitnije komade i uzeli manji broj, a uz to su uzeli i rezervne vode u burilo drveno bure koje je služilo za prenos vode u planinskim krajevima Crne Gore. Ovaj pokušaj je uspio. Riba su veselo otplivale u dubine jezera. Koliko je komada ubačeno ne zna se tačno.

Rezultat ovog pokušaja urodio je plodom. Poslije deset godina riba se namnožila u dovoljnoj količini, i počela da se iskorišćava.

Nasađivanje je izvršeno potočnom pastrmkom. Ona se prilagodila uslovima jezera i čak se šta više i izmijenila. Postala je veća, dobila tamniju boju, postala prava planinka.

Osim Crnog Jezera poribljeno je još nekoliko jezera. Jedno od njih čak nosi naziv Riblje Jezero.

Godine 1936. izvršeno je poribljavanje Crnog Jezera i sa pijorom-gaovicom. Ovo poribljavanje izvršio je profesor gimnazije Niko Mijušković. On je uočio da se pastrmka u Crnom Jezeru prilično namnožila i da je imala malo hrane. Zato preduzima prebacivanje gaovice. Prebacivanje je vršio nekoliko puta. I njemu je ovaj pokušaj uspio tako da je danas ima u ogromnom broju.

Nažalost danas je Crno Jezero skoro ostalo bez pastrmke. Nju su uništili njemački fašisti, sa eksplozivom kada su jednom prilikom logorovali u blizini ovog jezera u toku rata. Mnogo štete počinili su i mještani u doba mrijesta kada je riba bila prisiljena da izađe na mrijest u jedan potok.

U toku ove godine proradiće mrestilište, koje je podignuto u blizini samog Jezera i koje će poslužiti za poribljavanje Jezera na Durmitoru. I prije rata

postojalo je jedno omanje mrestilište koje je u toku rata spaljeno. (Ali i prije nije poslužilo svom cilju). Podignuto je baš uoči rata.

Danas poslije punih pedeset godina jezero će slaviti dvostruki datum. Datum kada je prvi put poribljeno i drugi datum kada će biti ponovo poribljeno.

Nije ovo bio jedini pokušaj poribljavanja u Crnoj Cori. Knjaz Nikola pokušao je da izvrši poribljavanje gornjeg toka rijeke Zete sa krapom-šaranom. Ali, naravno ovaj pokušaj nije uspio. Rijeka Zeta pripada zoni hladnih voda.

Imamo još nekoliko sportista-ribara koji također aktivno učestvuju u nasađivanju voda sa pastrmkom. Učitelj Luka Bojović prenosi pastrmku iz rijeke Morače u Kapetanovo Jezero. Takvi slučajevi nijesu usamljeni.

Masovan karakter poribljavanja voda Crne Gore razvit će se u toku ove godine. Za ovu sezonu bit će osposobljena tri mrestilišta koja će trenutno zadovoljiti potrebu. Postoji plan da se još nekoliko njih izradi.

Zaista bit će značajan i pravilno proslavljen jubilej prvog poribljavanja.

Ing. Đ. Drecun

KAKO SE RIBE MRIJEŠTE ?

O procesu mriještenja kod mnogih vrsta domaćih riba, ribari često znadu vrlo malo. I ipak je mriještenje jedan od najvažnijih događaja u životu ribe. Nagon za selenjem mnogih vrsta izvire isključivo iz potrebe da se nađu što povoljnija mjesta za odlaganje ikre. Neki put kao što znamo ribe sele čak iz mora u slatke vode i obratno. Sjetimo se samo lososa i njegovog putovanja iz mora do katkad vrlo udaljenih mjesta u rijekama, ili seobe jegulje iz slatkih voda u more.

Tko se bavi uzgojem šarana, vjerovatno dobro poznaje način njegovog mriještenja. To je redovito vrlo bučno zbivanje, koje pokazuje da ta riba ni pošto nije tako troma, kao što se to obično pričinja. Mužjaci bez prestanka gone ženke. Pri tom krstare velikom brzinom kroz vodu, obijesno se prebacuju, tako da se cijela površina vode pjeni. Neposredna blizina životinja potrebna je zbog toga što su muške sjemenke samo ograničeno vrijeme sposobne za oplodnju. Što je vrijeme toplije to divljije se odvija mriještenje šarana.

Mriještenje deverike odvija se vrlo mirno, kao što je to tipično za mnoge ribe roda ciprinida. Kod promatranja tih riba opažaju se samo duge brazde u vodi, koje nastaju uslijed njihovog kretanja tik ispod površine.

Deverike se mriješte u gusto obraštenim obalnim dijelovima rijeka. Ovi predjeli su tada stalno uzburkani od bezbrojnih ribljih leđa, koji se divlje izbacuju iznad površine. Rijetko kod koje ribe igraju atmosferski utjecaji toliku ulogu kao kod deverika. Iznenadna perioda hladnoće, nepovoljni vjetrovi i slične smetnje mogu u velikoj mjeri upropastiti njihovo mriještenje.

Jez i mrena obavljaju rasplodni akt u dubljim slojevima vode. To je razlog da se od toga ne vidi mnogo.

Sasvim suprotno postupa krkuš. Ona za svoju svadbenu igru bira sasvim plitka mjesta. Obično traži predjele sa šljunčanim dnom, jer joj je kamenje potrebno da može o njega otirati svoj trbuh.

Štuka se mriješti u rano proljeće, katkad već početkom ožujka. Pod utje-